

EUROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Odbor za ribarstvo

2014/2240(INI)

11.5.2015

MIŠLJENJE

Odbora za ribarstvo

upućeno Odboru za industriju, istraživanje i energetiku

o iskorištavanju potencijala za stvaranje radnih mjesta i rasta u području istraživanja i inovacija u plavom gospodarstvu (2014/2240(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Isabelle Thomas

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za ribarstvo poziva Odbor za industriju, istraživanje i energetiku da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

- A. budući da su mora i oceani napokon priznati kao snažni pokretači europskog gospodarstva i predstavljaju znatan potencijal za inovacije, rast i zapošljavanje; budući da se taj potencijal može ostvariti samo ako su ispunjeni određeni uvjeti;
- B. budući da je jedan od tih uvjeta određivanje definicije kojom se obuhvaćaju sve aktivnosti u plavom gospodarstvu te budući da se te aktivnosti moraju analizirati u skladu s integriranim pristupom čiji je cilj stvaranje plavog ekosustava kojim bi se obuhvatili svi akteri;
- C. budući da se obalna područja odlikuju specifičnim razlikovnim značajkama o kojima ovisi njihova mogućnost razvoja u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju;
- D. budući da se trenutno vjeruje da je broj molekula u moru znatno veći od njihova broja na kopnu te da one čine nevjerojatan potencijal za istraživanje u području zdravstvene skrbi, kozmetike i biotehnologije;
- E. budući da integrirana pomorska politika ima važnu ulogu kao poluga za aktivnosti plavog gospodarstva, posebno kad je riječ o integriranom reagiranju na sve izazove s kojima se danas suočavaju europska mora;
- F. budući da je u rubnim i otočnim regijama naglasak često na pomorstvu i da se razvojem plavog gospodarstva podupire ravnoteža i jednakost među svim teritorijima EU-a;
- G. budući da su se skupine za razvoj ribarstva u okviru prethodne zajedničke ribarstvene politike pokazale kao vrlo korisni instrumenti za stvaranje radnih mjesta i bogatstva te socijalne i teritorijalne kohezije, kao i za donošenje odluka i preuzimanje aktivne uloge u vlastitom razvoju;
- H. budući da posebnu pozornost treba posvetiti najudaljenijim otočnim regijama koje su suštinski povezane s plavim gospodarstvom, čiji je biotop osobito bogat i u kojima specifična klima omogućava razvoj novih načina proizvodnje energije iz mora;
- I. budući da su pomorsko prostorno planiranje i integrirano upravljanje obalnim područjima glavni instrumenti upravljanja kad je riječ o sprečavanju sukoba i optimiziranju međusobne ovisnosti različitih sektora te je žalosno što se u tom pogledu odustalo od integriranog upravljanja obalnim područjima na razini EU-a;
- J. budući da je, unatoč odustajanju od integriranog upravljanja obalnim područjima na razini EU-a, važno uzeti u obzir međusobno djelovanje kopna i mora, organizirati sve pomorske aktivnosti tako da mogu istodobno postojati, izbjeći sukobljavanje pri upotrebi, upravljati međuovisnošću te zajamčiti suradnju i dobro upravljanje;
- K. budući da se međusobno djelovanje kopna i mora posebno odnosi na onečišćenje mora, čemu su često uzrok kopnene aktivnosti, dok pomorske aktivnosti također mogu imati

posljedice za subjekte na kopnu, npr. sektor za preradu ribe, izgradnja elektrana, luke, brodogradilišta i objekti za osposobljavanje;

- L. budući da su prikupljanje, obrada i razmjena podataka sastavni dio ulaganja u plavo gospodarstvo te da su nužni za jamčenje tehničke, gospodarske i financijske održivosti tih ulaganja;
 - M. budući da se trenutačno procjenjuje da se između 3 % i 5 % BDP-a EU-a ostvaruje u pomorskom sektoru u kojemu je zaposleno oko 5,6 milijuna ljudi i koji europskom gospodarstvu donosi 495 milijardi EUR;
 - N. budući da plavi rast mora biti potpuno u skladu s konceptom održivog razvoja i upotrebe u širem smislu, ekološkom, gospodarskom i socijalnom, te da se to može ostvariti samo ako se ciljevi Okvirne direktive o pomorskoj strategiji budu strogo primjenjivali do 2020.;
 - O. budući da se u okviru održivog razvoja pomorskih politika ne bi trebale ponavljati pogreške učinjene na kopnu; budući da su mora i oceani zajedničko dobro koje se mora sačuvati u sadašnjem obliku i ni u kojem se slučaju ne smiju privatizirati; budući da ih javna tijela stoga moraju zaštititi od tržišnih špekulacija, prekomjernog iskorištavanja i aktivnosti kojima bi se mogle izazvati promjene s negativnim utjecajem na život, bioraznolikost i klimu; budući da bi prije započinjanja novih aktivnosti trebalo provesti studije utjecaja na okoliš;
 - P. budući da bi se održivi razvoj pomorskih aktivnosti trebao snažno usredotočiti na socijalne aspekte, a veća prava radnika i sigurna radna mjesta također će pomoći u poticanju rasta;
 - Q. budući da politički cilj nije prioritet dok se za njega ne dodijele sredstva;
1. poziva Komisiju da uzme u obzir prijedloge Parlamenta i predloži definiciju plavog gospodarstva kojom će se obuhvatiti sveukupna postojeća ili buduća proizvodnja i zapošljavanje na moru te njihovo širenje na kopno; poziva Komisiju da točno odredi one aktivnosti u EU-u koje će najvjerojatnije biti korisne za razvoj i jačanje plavog gospodarstva te da u tu svrhu sastavi neiscrpan i detaljan popis u koji su uvrštene barem sljedeće aktivnosti: pomorska tehnologija i inovacije, održivo ribarstvo, brodogradnja, obnovljivi izvori energije iz mora, održivo pomorsko rudarstvo, biotehnologija mora, uzgoj algi, riba i školjki, obalni i pomorski turizam, razvoj platformi na moru, pomorski promet, čišćenje morskih i lučkih područja, polaganje podvodnih cjevovoda i kabela te desalinizacija morske vode;
 2. poziva Komisiju da se ne usredotočuje samo na inovacije u okviru novih aktivnosti nego da uzme u obzir i potencijal za inovacije koji odlikuje sve pomorske aktivnosti;
 3. ističe važnost ribarstva i akvakulture za plavo gospodarstvo; smatra da bi konkurentnost ribolovnih aktivnosti trebala biti povezana s održivim gospodarenjem ribljim fondom u okviru pravila zajedničke ribarstvene politike;
 4. zahtijeva uravnotežen razvoj i poboljšanje propisa koji se odnose na projekte iz područja akvakulture kako ne bi došlo do degradacije područja uz objekte za akvakulturu, posebno

uzimajući u obzir negativan utjecaj na lokalna gospodarstva zbog genetske degradacije slobodnog ribljeg fonda do koje dolazi zbog riba koje pobjegnu iz uzgoja, te degradacije u smislu uništavanja prirodnih staništa i promjena nastalih uslijed kemijskog onečišćenja te onečišćenja patogenima i nametnicima, čiji je uzrok opsežna i intenzivna akvakultura koja utječe na ekosustave;

5. ističe da su mora i oceani već izloženi golemom antropogenom pritisku i problemima koje on prouzrokuje (onečišćenje, promjene u okolišu, klimatske promjene, prekomjerno iskorištavanje resursa, pretjeran izlov ribe), ali da u njima i dalje postoje velike rezerve u smislu netaknute prirode i teško pristupačnih područja koja su zbog toga neoštećena; poziva Komisiju da, prije nego što sastavi prijedlog definicije, provede dobru i detaljnu studiju utjecaja razvojnih aktivnosti pod geslom „plavo gospodarstvo” na bioraznolikost, klimu, ribolov, gospodarstvo i zapošljavanje;
6. ističe da su aktivnosti kao što je ribarstvo tradicionalne, ali da nužno sadrže i potencijal za inovacije, npr. razvoj novih instrumenata za kontrolu ribolova ili izgradnja krajnje selektivnih ribarskih plovila koja troše malo goriva, emitiraju relativno male količine CO₂ te su sigurnija i udobnija;
7. naglašava da je zaštita i očuvanje prirodnog morskog okoliša jedan od temeljnih uvjeta za očuvanje, poticanje i razvoj plavog gospodarstva, točnije ribarstva i turizma;
8. traži od Komisije da u bliskoj suradnji s državama članicama procijeni financijske potrebe plavog rasta, posebno u pogledu prikupljanja podataka, istraživanja i osposobljavanja; predlaže izradu plana financiranja do 2020.; u tom pogledu ustraje u doprinosu iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR);
9. izražava duboko žaljenje zbog kašnjenja u izradi programa povezanih s EFPR-om u nekim državama članicama;
10. poziva Komisiju da točno navede sve europske fondove dostupne za financiranje aktivnosti plavog gospodarstva i da ih objedini u jedinstvenu platformu kojoj mogu pristupiti građani; također poziva Komisiju da namijeni sredstva za inovacije i plavi rast kojima će se financirati temeljna istraživanja, istraživanje i razvoj, osposobljavanje, stvaranje radnih mjesta, novoosnovana poduzeća, mala i srednja poduzeća, socijalna poduzeća, zadruge, obrazovanje i pripravništvo, smanjenje siromaštva u priobalnim područjima, biotehnoški razvoj, prometne veze, međusobna energetska povezanost, brodogradnja i popravak brodova, pristup širokopojasnom internetu u priobalnim područjima, zaštita okoliša te prodaja inovativnih proizvoda, usluga i postupaka;
11. ustraje u tome da bi za aktivnosti plavog gospodarstva trebalo utvrditi strateško planiranje te načine izravnog financiranja i akcijski plan kako bi se taj sektor aktivirao do 2020.; smatra da bi sve nabrojene aktivnosti trebale sadržavati konkretne ideje o suradnji u području istraživanja, infrastrukturnim ulaganjima i mehanizmima suradnje, koje bi države članice trebale provoditi uzimajući u obzir sredstva EU-a, sredstva Europske investicijske banke (EIB) i sudjelovanje privatnog sektora, primjenom prakse koja se provodi u okviru Europskog fonda za strateška ulaganja ili korištenjem tog fonda čiji je cilj poticanje velikih infrastrukturnih ulaganja i jamčenje financiranja inovativnih projekata; stoga traži od Komisije da razvoj plavog gospodarstva uvrsti na popis uvjeta

koje treba ispuniti da bi se neki projekt smatrao prihvatljivim za dodjelu sredstava iz Europskog fonda za strateška ulaganja;

12. ističe važnost pomorskog prostornog planiranja za jamčenje održivog i koordiniranog razvoja plavog gospodarstva; stoga traži bolje upravljanje integriranom pomorskom politikom na razini EU-a i zatvorenih mora;
13. naglašava važnost produblivanja znanja o oceanima i poboljšanja vještina potrebnih za primjenu novih tehnologija u morskome okolišu;
14. ustraje u tome da se uspostavi zajednica znanja i inovacija za plavo gospodarstvo kako bi se promicalo istraživanje u tom području te da se ona odredi kao prioritetni cilj EU-a, a ne samo kao fakultativna varijanta cilja povezanog s energijom ili hranom;
15. poziva Komisiju da osnuje agenciju zaduženu za razvoj plavog gospodarstva, prikupljanje podataka i koordinaciju projekata usmjerenih na ispunjenje tog cilja;
16. traži od Komisije da poduzme konkretne mjere kako bi poboljšala uspostavljanje kontakta i suradnju među regionalnim i nacionalnim tijelima u EU-u, npr. programom INTERREG i strategijama za zatvorena mora; poziva Komisiju da okupi glavne međunarodne aktere koji sudjeluju u plavom gospodarstvu i da preuzme vodstvo nad međunarodnim projektom čiji je cilj poticanje tog novog sektora gospodarskih aktivnosti;
17. poziva Komisiju da u okviru nove zajedničke ribarstvene politike (ZRP) poduzme mjere potrebne za jačanje uloge skupina za razvoj ribarstva i da tim skupinama dodijeli više sredstava kako bi mogle nastaviti djelovanje radi razvijanja svoje uloge i promicanja međuteritorijalne suradnje;
18. poziva Komisiju da integrira koncept pametne specijalizacije u strategije za zatvorena mora kako bi pomorska istraživanja i inovacije dobili i regionalnu dimenziju te kako bi se ciljano poticale temeljne regionalne vještine;
19. poziva Komisiju da promiče uspostavu novih gospodarskih aktivnosti u sklopu plavog gospodarstva poticanjem poduzetničkog duha i novoosnovanih poduzeća s potencijalom za afirmiranje u pomorskom sektoru;
20. ustraje u zahtjevu da Komisija zajamči transparentnost upotrebe sredstava i javnu dostupnost rezultata istraživanja koje je financirala, u skladu s europskim javnim udjelom u ukupnom financiranju u odnosu na privatni udio, istodobno jamčeći svim zainteresiranim jednostavan, slobodan i besplatan pristup tim informacijama te promičući širenje tih rezultata;
21. inzistira na tome da Komisija ponovno započne s aktivnostima i poticanjem pomorskog prostornog planiranja i integriranog upravljanja obalnim područjima na razini EU-a;
22. ustraje u tome da je potrebno odrediti i promicati tradicionalne, kulturne i turističke djelatnosti kojima se može povećati vrijednost specifičnih obilježja lokalnih zajednica i pomoći u očuvanju malog ribarstva;

23. poziva Komisiju da učvrsti i uskladi sustave kojima se omogućuje obrada, uporaba i širenje podataka;
24. inzistira na tome da Komisija, u suradnji s drugim međunarodnim organizacijama, promiče prikupljanje znanstvenih podataka o stanju morskih fondova u vodama EU-a i izvan njih koji se redovito ažuriraju;
25. poziva Komisiju da podrži sveučilišno obrazovanje i profesionalno osposobljavanje te programe cjeloživotnog učenja i da zajamči da će se njima obuhvatiti perspektiva plavog gospodarstva te da će se među mladima podizati razina svijesti, čime će se plavo gospodarstvo isticati na svim razinama obrazovanja; izražava zabrinutost zbog utjecaja Europskog fonda za strateška ulaganja (EFSU), kako je to predložila Komisija, na istraživanje i razvoj s obzirom na to da će se tijekom sljedećih pet godina iz programa Obzor 2020. izdvojiti 2,7 milijardi EUR;
26. ustraje u tome da se što je više moguće potiče uspostava programa osposobljavanja kojima će se povezati sva pomorska zanimanja; u tom pogledu utvrđuje da bi se interakcijom među različitim sustavima za pomorsko osposobljavanje trebao poticati razvoj integriranih pomorskih aktivnosti i jamčiti mogućnost primjene stečenih vještina u širem kontekstu.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	6.5.2015
Rezultat konačnog glasanja	+: 21 -: 3 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasanju	Marco Affronte, Clara Eugenia Aguilera García, Renata Briano, Alain Cadec, Linnéa Engström, Raymond Finch, Ian Hudghton, António Marinho e Pinto, Gabriel Mato, Norica Nicolai, Liadh Ní Riada, Ulrike Rodust, Remo Sernagiotto, Ricardo Serrão Santos, Isabelle Thomas, Ruža Tomašić, Peter van Dalen, Jarosław Wałęsa
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju	Izaskun Bilbao Barandica, José Blanco López, Ole Christensen, Jens Gieseke, Sylvie Goddyn, Anja Hazekamp, Verónica Lope Fontagné, Francisco José Millán Mon, Cláudia Monteiro de Aguiar
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju prema čl. 200. st. 2.	Peter Lundgren, Miguel Viegas